

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЦЕНТР

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

вибіркова загальна

циклу професійної підготовки

за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

за освітньо-професійними програмами «Публічне управління та
адміністрування»,

«Публічне управління та адміністрування у сфері цивільної
безпеки» Силабус розроблено згідно з робочою програмою навчальної
дисципліни.

Рекомендовано кафедрою публічного
адміністрування у сфері цивільного
захисту на: 2023-2024 навчальний рік
Протокол від «28» серпня 2023 року
№ 2

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Публічне управління та адміністрування у сфері цивільної безпеки » та
«Публічне управління та адміністрування»

Харків -2023

Загальна інформація про дисципліну

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» забезпечує формування цілісних (системних) знань з методології, теорії методу і процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, формування, розробки та обґрунтування шляхів та методів ефективного вирішення проблем, набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення науково-дослідної роботи.

Навчальна дисципліна вміщує розгляд важливих питань: вибір напрямку та послідовності наукових досліджень; дослідницькі принципи науки; методи наукового пізнання; місце та роль системного підходу в науковому пізнанні; наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень; основи теоретичних та експериментальних досліджень; планування експерименту й аналіз його результатів; наукові колективи та школи, особистість вченого; технологія наукової діяльності; звітність наукових досліджень; психологія наукової діяльності; особливості наукових досліджень; етика наукових досліджень.

Даний курс передбачає формування ґрунтовних знань щодо методології та організації наукових досліджень, професійну підготовку висококваліфікованих, відповідальних фахівців для системи державного управління та місцевого самоврядування. Опанування предметом дисципліни сприятиме ефективній організації, успішному написанню та захисту магістерської кваліфікаційної роботи за фахом.

2. Інформація про викладача

Загальна інформація	Крюков Олексій Ігорович, професор кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту, д.держ.упр, професор.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Лермонтовська, 28, Робочий номер телефону – 707-18-02.
	E-mail: kgukow@ukr.net
Наукові інтереси* * – Професійні здібності	- інформаційна політика; - державна національна політика; - сучасні геополітичні процеси;

3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щопонеділка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 5 Навчально-науково-виробничого центру НУЦЗУ. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: теорія та історія публічного управління та адміністрування, кадрова політика і державна служба, організаційно-правові засади публічного управління та адміністрування, стратегічне планування в системі публічного управління та адміністрування.

Постреквізити: політика європейської інтеграції, статистичні методи в публічному управлінні та адмініструванні, концептуальні засади взаємодії політики й управління.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни: є формування та розвиток професійної кваліфікації слухачів на підставі надання систематизованих знань з методології, теорії методу і процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, формування, розробки та обґрунтування шляхів та методів ефективного вирішення проблем, а також набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок щодо здійснення науково-дослідної роботи.

Основні завдання вивчення дисципліни:

– вивчення основних методик, інструментів та методів наукових досліджень;

– проводити наукові дослідження, аналізувати та узагальнювати отримані результати досліджень;

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» здобувач вищої освіти повинен отримати:

знання:

– методологію організації наукових досліджень: основні категорії понятійного апарату, закони, закономірності та принципи;

– механізми формування й реалізації наукових досліджень;

– сучасні підходи до методології наукових досліджень.

уміння:

– обґрунтовувати актуальність дослідження;

– застосовувати понятійнотермінологічний апарат;

– застосовувати теоретичні методи дослідження, емпіричні методи;

– виконувати кількісний аналіз результатів дослідження математичними і статистичними методами;

– виконувати якісний (теоретичний) аналіз результатів емпіричного

дослідження.

- співвідносити висновки і узагальнення із задумом дослідження, його метою, гіпотезою і завданнями;
- пояснювати методологічний апарат дослідження;
- визначати взаємозв'язки між компонентами методологічного апарату (проблемою і темою, проблемою і об'єктом, темою і предметом, об'єктом і предметом, проблемою і цілями, проблемою, темою і гіпотезою, цілями, гіпотезою і завданнями, завданнями і етапами, етапами і методами дослідження);
- описувати стан проблеми (об'єкту, предмета) дослідження, наявні протиріччя.

комунікація:

- вміння використовувати наукову інформацію щодо публічного управління та адміністрування, отриману в результаті наукового пізнання;
- поширювати наукову інформацію в часі та просторі певними каналами, засобами, методами через наукову комунікацію, тобто обмін науковою інформацією (ідеями, знаннями, повідомленнями), пов'язаною з екологічною безпекою у освітньо-науковому середовищі;

автономія та відповідальність:

- набуття самостійності в науковій діяльності майбутніх магістрів публічного управління та адміністрування, спрямованої на формування та вдосконалення набутих компетенцій;
- розвиток навичок та вмінь здійснювати самостійну наукову діяльність, яка спрямована на розвиток автономії та відповідальності за власні результати досліджень.

Повинні бути сформовані наступні *компетентності*:

- знати основні методики, інструменти та методи наукових досліджень;
- уміти проводити наукові дослідження, аналізувати та узагальнювати отримані результати досліджень.

Результати навчання:

- здатність працювати автономно, нести відповідальність за достовірність озвученої інформації.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Заочна форма навчання
Рік підготовки	1-й
Семестр	2-й
Обсяг кредитів ЄКТС	5
Загальна кількість годин	150 год.
Лекції	12 год.
Практичні, семінарські	2 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	136 год.
Вид підсумкового контролю	екзамен

6. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
2 семестр (12 тижнів)		
1-3	Тема 1. Теоретичні засади наукових досліджень. 1.1. Наукове дослідження як вид наукової діяльності. 1.2. Методологія наукового дослідження.	Лек. – 2 год. Сем. – 0 год. СР – 18 год.
4-6	Тема 2. Організація наукових досліджень. 2.1. Вибір напрямку та конкретизація теми дослідження, обґрунтування її актуальності. Висунення гіпотези, формулювання об'єкта та предмета, мети та завдань дослідження. Вибір методів дослідження. 2.2. Визначення кількості та якості ресурсів, необхідних для проведення наукового дослідження. Пошук і залучення необхідних ресурсів. 2.3. Узагальнення теоретичної бази за досліджуваною проблематикою та аналіз її стану та розробка концептуальних підходів до вирішення досліджуваної проблеми. 2.4. Формулювання висновків і положень наукової новизни.	Лек. – 4 год. Сем. – 0 год. СР – 36 год.
7-9	Тема 3. Оформлення та презентація результатів дослідження. 3.1. Оприлюднення результатів наукових досліджень. 3.2. Наповнення та оформлення магістерських робіт і дисертацій.	Лек. – 4 год. Сем – 0 год. СР – 40 год.
10-12	Тема 4. Впровадження результатів дослідження. 4.1. Підготовка рекомендацій за результатами наукового дослідження для подальшого їх впровадження. 4.2. Оцінювання наукової та практичної цінності результатів дослідження. 4.3. Доопрацювання наукового продукту	Лек. – 2 год. Сем. – 2 год. СР – 32 год.
Всього		150 годин

Примітка: Лек. – лекція; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

7. Список рекомендованої літератури

Базова.

1. Наукова робота за темою магістерської дисертації. Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації. Частина II: конспект лекцій / укладачі Г.М. Розорінов, Співак В.М. – Київ : НТУУ «КПІ», 2016. – 83 с.
2. Наукові дослідження в галузі державного управління : навчальний посібник / авт.-упоряд.: О. Ю. Оболенський, М. К. Орлатий, Ю. П. Сурмін та ін. – К. : Вид-во НАДУ, 2008. – 224 с.
3. Основи наукових досліджень: організація наукових досліджень : конспект лекцій / уклад. Н. І. Бурау. – К. : Вид-во НТУУ "КПІ", 2007. – 33 с.
4. Рассоха І. М. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій / І. М. Рассоха. – Х. : Вид-во ХНАМГ, 2011. – 76 с.

Допоміжна.

5. Державне управління і менеджмент : навчальний посібник. / [кол. авт.]; за заг. ред. Г. С. Одінцової. – Х. : Вид-во ХарРІ УАДУ, 2002. – 492 с.
6. Мельниченко О. А. Виконання магістерської роботи : методичні вказівки для слухачів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 8.17020102 "Управління у сфері цивільного захисту" та 8.17020302 "Управління пожежною безпекою" / [Укл. : М. М. Кулешов, О. А. Мельниченко, О. М. Соболев]. – Х. : Вид-во НУЦЗУ, 2014. – 45 с.
7. Мельниченко О. А. Управління структурними зрушеннями : підручник / О. А. Мельниченко. – Х. : Оберіг, 2013. – 300 с.

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

- перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);
- друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;
- третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	4	0
	Семінари	0	0
	Практичні заняття*	0	0
	Модульна контрольна робота*	1	10
Разом за модуль № 1			0
Модуль № 2	Лекції	4	0
	Семінари	0	0
	Практичні заняття*	1	10
	Модульна контрольна робота*	1	10
Разом за модуль № 2			20
Разом за поточний контроль			30
II. Індивідуальна самостійна робота			40
III. Письмовий екзамен			30
Разом за всі види навчальної роботи			100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:

- поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
- підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – здобувач вільно володіє усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлює свої думки, наводить приклади;

1 бал – здобувач частково володіє матеріалом та може окреслити лише деякі проблеми теми;

0 балів – здобувач не знає відповіді на поставлені питання або поверхово розкрив лише окремі положення при цьому допустив суттєві помилки.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, логіка викладання, культура мови, емоційність та переконаність, використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, тощо), аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію;

5-9 балів – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє.

1-4 - відповідь недостатня;

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – вільно володіє обсягом матеріалу, вільно висловлює власні думки, повністю і якісно розкрив всі питання виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовує міжпредметні зв'язки.

8-9 балів – вільно висловлює власні думки, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні помилки;

5-7 балів – не повністю з допущенням помилок розкрив всі питання;

1-4 бали – розкрив тільки перше питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 40 балів):

40 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

30 балів – 25 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

20 балів – здобувач виконав лише від 70% до 89% від загального обсягу;

10 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньо предметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 30 балів):

25-30 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання, відповідає на запитання, грамотно формулює свої думки, має власну точку зору.

20-24 бали – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки.

15-19 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

10-14 балів – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Недостатньо розкриті зміст теоретичного питання, допускаючи при цьому суттєві неточності.

1-9 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки.

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання. Не вирішив жодного завдання.

Контрольні питання для проведення підсумкового тесту (екзамену)

1. Наука: сутність і функції.
2. Види наукових комунікативних заходів.
3. Наукова діяльність: сутність і рівні.
4. Критерії вибору наукових комунікативних заходів.
5. Аспекти наукового дослідження.
6. Цілі участі у наукових комунікативних заходів.
7. Забезпечення наукового дослідження.
8. Відмінності між науковими статтями та тезами.
9. Етапи наукового дослідження.
10. Структурні елементи тез.
11. Спостереження як емпіричний метод дослідження.
12. Процедури написання, оформлення та надання тез для публікації.
13. Експеримент як емпіричний метод дослідження.
14. Підготовка доповіді на комунікативні заходи.
15. Вибір напрямку наукового дослідження.
16. Види наукових видань.
17. Формулювання мети та завдань дослідження.
18. Структурні елементи наукової статті
19. Формулювання об'єкта та предмета дослідження.
20. Процедури написання, оформлення і надання та наукових статей для публікації.
21. Складання програми дослідження та робочого плану його виконання.
22. Монографії: сутність і види.
23. Ресурсне забезпечення наукового дослідження.
24. Мета та завдання магістерських робіт.
25. Основні завдання огляду теоретичної бази.
26. Вибір теми магістерської роботи.
27. Основні напрями огляду теоретичної бази.
28. Оформлення списку використаних джерел і додатків.
29. Основні методи роботи з теоретичною базою.
30. Рецензування та підготовка до захисту магістерської роботи.
31. Основні завдання до аналітичної частини кваліфікаційної роботи.
32. Захист магістерської роботи.
33. Основні завдання до концептуальної частини кваліфікаційної роботи.
34. Перелік заходів щодо покращання наукового продукту.
35. Вимоги до пунктів наукової новизни.

36. Дисертація: сутність і види.
37. Вимоги до висновків.
38. Критерії оцінювання наукового продукту.
39. Взаємозв'язок між змістом і завданнями дослідження.
40. Робота з інформацією за тематикою дослідження.
41. Взаємозв'язок між завданнями дослідження та науковою новизною.
42. Особливості теоретичного розділу магістерської роботи.
43. Взаємозв'язок між завданнями дослідження та висновками.
44. Особливості аналітичного розділу магістерської роботи.
45. Вимоги до структури кваліфікаційних робіт і пропорційності її елементів.
46. Особливості концептуального розділу магістерської роботи.
47. Вимоги до оформлення кваліфікаційних робіт.
48. Складові аналізу та оцінки результатів дослідження.
49. Вимоги до презентації результатів дослідження.
50. Алгоритм аналізу та оцінювання результатів дослідження.
51. Процедура захисту кваліфікаційних робіт.
52. Вимоги до рекомендацій до впровадження.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до семінарських занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3.3 навчальною метою під час заняття мобільними пристроями дозволяється користуватися тільки з дозволу викладача.

4.Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

5.При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60% оригінального тексту при перевірці на плагіат, - есе 70%.

Розробник: доктор наук з державного управління , професор кафедри публічного адміністрування у сфері цивільного захисту

Олексій КРЮКОВ